

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Ψυχολογίας

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2022

ΑΡΘΡΟ 1

Γενικές Αρχές

Η πτυχιακή εργασία αποτελεί ένα σημαντικό τμήμα των σπουδών στο Τμήμα Ψυχολογίας του ΠΑΜ. Στόχος της εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας είναι η εμπειριστατωμένη μελέτη ενός θέματος, η εκπαίδευση στην κριτική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και/ή η εκπαίδευση στη διεξαγωγή μίας ολοκληρωμένης έρευνας. Μέσα από τη διαδικασία αυτή, οι φοιτητές/τριες του Τμήματος αναπτύσσουν τις ερευνητικές και ακαδημαϊκές τους δεξιότητες.

Η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας από τους/τις φοιτητές/τριες του Τμήματος είναι προαιρετική και εκπονείται σε δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, κατά το 4^ο έτος των σπουδών. Η πτυχιακή εργασία έχει ερευνητικό χαρακτήρα. Η εργασία μπορεί να εκπονείται ατομικά ή από ομάδα δύο φοιτητών/τριών και η επιτυχής ολοκλήρωσή της πιστώνεται με 16 Μονάδες ECTS (12 ΔΜ), κατανεμημένες ισόποσα σε δύο εξάμηνα (8 Μονάδες ECTS ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο, Πτυχιακή Εργασία I & Πτυχιακή Εργασία II), σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές (Tuning Europsy) που ισχύουν για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας στο προπτυχιακό επίπεδο σπουδών των προπτυχιακών προγραμμάτων Ψυχολογίας (Bachelor).

Η πτυχιακή εργασία εποπτεύεται υποχρεωτικά από κάποιον υπεύθυνο/η καθηγητή/τρια. Αυτό σημαίνει ότι ο/η φοιτητής/τρια συνεργάζεται καθ' όλη τη διάρκεια της εκπόνησης με τον/την επόπτη/τρια της εργασίας και η διαδικασία αυτή αποτελεί κοινή υποχρέωση. Οι συναντήσεις και η συνεργασία με τον/την επόπτη/τρια κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της εργασίας είναι απαραίτητες. Εργασία η οποία κατατίθεται ολοκληρωμένη, ή και σχεδόν ολοκληρωμένη, χωρίς να έχει προηγηθεί συνεργασία με τον/την επόπτη/τρια, με εισήγηση του επόπτη/τριας δεν γίνεται δεκτή και δεν αξιολογείται.

Ως επόπτες/τριες της πτυχιακής εργασίας ορίζονται μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ). Στην περίπτωση που αυτοί δεν επαρκούν στην κάλυψη των αναγκών, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, είναι δυνατόν να οριστούν ως επόπτες/τριες και συμβασιούχοι διδάσκοντες του Τμήματος (Ακαδημαϊκοί Υπότροφοι, Διδάσκοντες ΠΔ407) που διδάσκουν ή έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο στο οποίο εμπίπτει το θέμα της πτυχιακής εργασίας. Προϋπόθεση για τον ορισμό τους ως επόπτη/τριας πτυχιακής εργασίας είναι η διασφάλιση της συνεργασίας με το Τμήμα Ψυχολογίας για δυο συνεχόμενα εξάμηνα του ίδιου ακαδημαϊκού έτους. Κάθε μέλος ΔΕΠ ή διδάσκων/ουσα μπορεί να επιβλέπει κατά ανώτατο όριο 5 θέματα πτυχιακών εργασιών κάθε ακαδημαϊκό έτος (δηλαδή το μέγιστο έως 10 φοιτητές).

Η πτυχιακή εργασία είναι έργο του/της φοιτητή/τριας και αντικατοπτρίζει τις θεωρητικές και μεθοδολογικές του/της γνώσεις καθώς και την ικανότητα συγγραφής και ολοκληρωμένης παρουσίασης ενός θέματος με βάση τις κοινά αποδεκτές αρχές που διέπουν την επιστήμη της Ψυχολογίας. Θεωρείται

αυτονόητο ότι εκπονείται αποκλειστικά από το/τη φοιτητή/τρια (ή την ομάδα φοιτητών) σε συνεργασία με τον/την επόπτη/τρια. Η διαμεσολάβηση οποιουδήποτε άλλου προσώπου στη διαδικασία αυτή, χωρίς την άδεια του/της επόπτη/τριας, θεωρείται αντιδεοντολογική συμπεριφορά και ο/η φοιτητής/τρια (ή η ομάδα φοιτητών) παραπέμπεται στα αρμόδια όργανα του Πανεπιστημίου.

Οι συγγραφείς των πτυχιικών εργασιών θα πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στη χρήση της βιβλιογραφίας και στην τεκμηρίωση των αναφορών τους. Οποιαδήποτε αυτούσια μεταφρασμένη, ή και διασκευασμένη, παράθεση κειμένων χωρίς σωστή επεξεργασία και επιστημονικά αποδεκτό τρόπο παραπομπής στην πηγή της πληροφόρησης θεωρείται αντιγραφή, συνιστά λογοκλοπή και αντιδεοντολογική συμπεριφορά και πειθαρχικό παράπτωμα. Γίνεται προσπάθεια αποφυγής της αντιγραφής-λογοκλοπής με την χορήγηση πρωτότυπων θεμάτων που απαιτούν ειδική και πρωτότυπη μελέτη – έρευνα και θεωρητική τεκμηρίωση και με τον συνεχή έλεγχο προόδου της εργασίας. Όλες οι πτυχιικές εργασίες ελέγχονται με τη χρήση ειδικού λογισμικού ελέγχου κειμενικής συνάφειας το οποίο παρέχεται από το ΠΔΜ. Σε περίπτωση λογοκλοπής ο/η φοιτητής/τρια παραπέμπεται στη Συνέλευση του Τμήματος, καθώς και στα αρμόδια όργανα του Πανεπιστημίου. Οι επόπτες/τριες των εργασιών πρέπει να φροντίζουν να γίνεται αυτό σαφές στους φοιτητές/τριες και να τους/τις διδάξουν τον τρόπο με τον οποίο θα συντάσσουν τα κείμενά τους χωρίς να αναπαράγουν παθητικά τις βιβλιογραφικές πηγές.

ΑΡΘΡΟ 2

Διαδικασία ανάθεσης και εκπόνησης της πτυχιικής εργασίας

Η διαδικασία **ανάθεσης** της πτυχιικής εργασίας ξεκινά στο τέλος του 6^{ου} εξαμήνου φοίτησης (1^η Ιουνίου) μέχρι την έναρξη των δηλώσεων μαθημάτων του 7ου εξαμήνου. Κατά τον μήνα Μάιο, οι έχοντες τη δυνατότητα ανάληψης έργου επόπτη πτυχιικής εργασίας, καταθέτουν στη Συνέλευση του Τμήματος τους θεματικούς άξονες των πτυχιικών εργασιών που θα εκπονηθούν κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Με απόφαση της Συνέλευσης καταρτίζεται συνολικός κατάλογος θεμάτων πτυχιικών εργασιών καθώς και τα κριτήρια επιλογής των φοιτητών/τριών για την ανάληψη πτυχιικής εργασίας. Η απόφαση ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος με ευθύνη της Γραμματείας.

Στην συνέχεια, οι φοιτητές/τριες αναζητούν επόπτη/τρια ανάλογα με τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα, λαμβάνοντας υπόψη και τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί για την ανάληψη της πτυχιικής εργασίας. Σε συνεργασία με τον επόπτη/τρια, οριστικοποιείται το θέμα και οι απαιτήσεις - προϋποθέσεις της πτυχιικής εργασίας προκειμένου να γίνει αυτή αποδεκτή και ολοκληρωμένη. Στην συνέχεια, κατά το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, και όχι αργότερα από την έναρξη των δηλώσεων του χειμερινού εξαμήνου, οι φοιτητές καταθέτουν αίτημα στη Γραμματεία με το τελικό θέμα της πτυχιικής εργασίας στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, τον επόπτη και εάν θα εκπονηθεί σε

συνεργασία. Η συνέλευση του Τμήματος, εφόσον το κρίνει, δύναται να τροποποιήσει μερικώς το θέμα της πτυχιακής εργασίας. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς του Άρθρου 1, η Συνέλευση εγκρίνει τα τελικά θέματα των πτυχιακών εργασιών που θα εκπονηθούν και τους επόπτες τους, τα ονόματα των φοιτητών/τριών που θα τις εκπονήσουν ατομικά ή ανά ομάδες των δύο, και να ορίσει δεύτερο βαθμολογητή, ο οποίος μπορεί προέρχεται από το ίδιο ή άλλο ίδρυμα, της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με συνάφεια στο γνωστικό αντικείμενο του θέματος της πτυχιακής. Με ευθύνη της Γραμματείας ενημερώνονται ατομικά οι φοιτητές/φοιτήτριες σχετικά με το τελικό θέμα της πτυχιακής και τον δεύτερο βαθμολογητή.

Αφού ενημερωθούν οι φοιτητές που θα εκπονήσουν πτυχιακή εργασία, κατά τις δηλώσεις των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου δηλώνουν ότι θα εκπονήσουν πτυχιακή εργασία. Επισημαίνεται ότι η πτυχιακή εργασία αντιστοιχεί σε φόρτο εργασίας δύο μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής στο χειμερινό και δύο μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής κατά το εαρινό εξάμηνο.

Η συνεχής επικοινωνία και επαφή του/της φοιτητή/τριας με τον/την επόπτη/τρια διασφαλίζει τον συνεχή έλεγχο της προόδου. Ειδικότερα, ο/η επόπτης/τρια της πτυχιακής με το πέρας του χειμερινού εξαμήνου καταθέτει έκθεση προόδου για κάθε φοιτητή/τρια και εισηγείται θετικά (ή αρνητικά) για την συνέχιση και ολοκλήρωση της εργασίας σύμφωνα με το Άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού. Η θετική εισήγηση του/της επόπτη/τριας στο τέλος του χειμερινού εξαμήνου είναι προϋπόθεση για την συνέχιση της εργασίας κατά το εαρινό εξάμηνο (και κατά συνέπεια την συμπερίληψή της από τον/την φοιτητή/τρια στις δηλώσεις του εαρινού εξαμήνου) και την τελική βαθμολόγησή της.

Η παράδοση της τελικής εργασίας γίνεται κατά τη διάρκεια των εξεταστικών περιόδων. Για το εαρινό εξάμηνο η παράδοση στον/στην επόπτη/τρια πρέπει να γίνει μέχρι το τέλος των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ενδεικτικά 1η Ιουνίου). Στην περίπτωση που η εργασία δεν ολοκληρωθεί κατά το εαρινό εξάμηνο, μπορεί να κατατεθεί κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου (ενδεικτικά πριν τις 15 Σεπτεμβρίου). Αν η εργασία δεν έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς, με αιτιολογημένη εισήγηση του/της επόπτη/τριας η Συνέλευση μπορεί να εγκρίνει παράταση της υποβολής της εργασίας μέχρι και την εξεταστική του επόμενου χειμερινού εξαμήνου. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει θετική εισήγηση για παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης, ή δεν το επιθυμεί ο/η φοιτητής/τρια, στη δήλωσή του θα πρέπει να επιλέξει τέσσερα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής από τα προσφερόμενα στο χειμερινό εξάμηνο. Στην περίπτωση, που δεν ολοκληρωθεί και αξιολογηθεί επιτυχώς η πτυχιακή εργασία και στην εξεταστική στο τέλος του χειμερινού εξαμήνου, ο φοιτητής ή η φοιτήτρια θα πρέπει να αναλάβει υποχρεωτικά τέσσερα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής από τα προσφερόμενα κατά το εαρινό εξάμηνο.

ΑΡΘΡΟ 3

Αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας

Η πτυχιακή εργασία αξιολογείται ως προς το περιεχόμενο, τη δομή, την παρουσίαση και την

αυτενέργεια του/της φοιτητή/τριας και βαθμολογείται (από το 1 έως το 10, με βάση το 5) από τον/την επόπτη/τρια και τον/τη δεύτερο/η βαθμολογητή/τρια και στη συνέχεια υπολογίζεται ο μέσος όρος της βαθμολογίας, ο οποίος στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Η τελική αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας πραγματοποιείται μέσα στη χρονική διάρκεια της κάθε εξεταστικής περιόδου και, εφόσον κρίνεται επιτυχής, πιστώνεται με 16 ECTS.

Συγκεκριμένα, με το πέρας του πρώτου χειμερινού εξαμήνου εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας, ο/η υποψήφιος/α καταθέτει Έκθεση Προόδου βάσει της οποίας ο/η επόπτης/τρια αξιολογεί την πρόοδο του/της φοιτητή/τριας αναφορικά με το ποσοστό ανταπόκρισης στα σχόλιά του/της καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου κρίνοντας την ανταπόκριση ως «επαρκή» ή «ανεπαρκή».

Η «ανεπαρκής» ανταπόκριση του/της φοιτητή/τριας συνεπάγεται είτε την εκ νέου ανάθεση της πτυχιακής εργασίας με τον/την ίδιο/α ή διαφορετικό/ή επόπτη/τρια, είτε την αντικατάστασή της με δύο μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να είναι του εαρινού εξαμήνου εφόσον τα μαθήματα που θα επιλέξει ο/η φοιτητής/τρια δεν ξεπερνούν τον μέγιστο φόρτο εργασίας και τον αριθμό μαθημάτων για το εξάμηνο. Διαφορετικά, θα πρέπει να επιλέξει μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής από το επόμενο χειμερινό εξάμηνο. Η πτυχιακή εργασία η οποία κατά το πρώτο χειμερινό εξάμηνο αξιολογείται ως «επαρκής», εγγυάται τη συνέχιση και ολοκλήρωσή της κατά το εαρινό εξάμηνο ή εφόσον συντρέχει λόγος κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Μετά την ολοκλήρωση της εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας ο/η επόπτης/τρια συντάσσει και υπογράφει ειδικό βαθμολόγιο, στο οποίο αναγράφεται το όνομα του/της φοιτητή/τριας, η διάρκεια εκπόνησης της εργασίας, το θέμα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα και συμπληρώνεται ο μέσος όρος της βαθμολογίας. Σε περίπτωση πτυχιακής εργασίας που εκπονήθηκε από δύο φοιτητές/τριες, συντάσσεται ξεχωριστό βαθμολόγιο για κάθε φοιτητή/τρια.

Μαζί με την πτυχιακή εργασία κατατίθεται και έντυπο αναφοράς (report), το οποίο εξάγεται από τον/την επόπτη/τρια από το πρόγραμμα ελέγχου κειμενικής ομοιότητας, όπου αναγράφεται το ποσοστό της κειμενικής ομοιότητας δίχως να λαμβάνονται υπόψη οι βιβλιογραφικές παραπομπές. Στην περίπτωση που το ποσοστό κειμενικής ομοιότητας είναι πάνω από 10% ελέγχονται τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και εφόσον διαπιστωθεί περίπτωση λογοκλοπής ενημερώνεται η Συνέλευση του Τμήματος και ακολουθεί η προβλεπόμενη από τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος διαδικασία.

Τέλος, επιλεγμένες πτυχιακές εργασίες μετά την αξιολόγησή τους θα έχουν την ευκαιρία να παρουσιαστούν στα πλαίσια ημερίδων που θα διοργανώνονται από το Τμήμα.

ΑΡΘΡΟ 4

Οδηγίες συγγραφής

Σχετικά με τη δομή και τις απαιτήσεις της πτυχιακής εργασίας, ο/η φοιτητής/τρια πρέπει να συμβουλευτεί τον Σύντομο Οδηγό Επιστημονικής Τεχνολογίας, ο οποίος είναι αναρτημένος στην

ιστοσελίδα του Τμήματος. Ο Οδηγός αναφέρεται στην ακαδημαϊκή δεοντολογία που ισχύει για τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας (πτυχιακής ή μεταπτυχιακής) και αφορά τη δομή της, το περιεχόμενο, τη γλώσσα, τις βιβλιογραφικές αναφορές κλπ. Υπάρχει ισχυρή σύσταση στους/στις φοιτητές/τριες που πρόκειται να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία να επιλέξουν να παρακολουθήσουν το μάθημα Ελεύθερης Επιλογής *Επιστημονική Τεχνολογία*, από το οποίο θα αντλήσουν γνώσεις για τον τρόπο συγγραφής ακαδημαϊκών εργασιών.